

MOSHATÓ PELUSSAL A JÖVŐÉRT!



Mosható pelenka útmutató

Kisbabás szülőként elég hamar szembesültem azzal, mekkorát változott a világ 30 év alatt. Amikor én voltam baba, még természetes volt az anyukámnak, hogy mosta a pelenkákat. Ma ha valaki "mosizásra" adja a fejét, többen csodálkoznak, nem értik, miért „nehezíti” a dolgát, hiszen a pici baba mellett van elég teendő... A mai modern mosható pelenkák nem nehezítik, hanem jobbra, környezettudatosabbá, olcsóbbá és egészségesebbé teszik a babázós éveket.

A modern kor vívmánya az eldobható pelenka, mára sajnos bevonult a magától érthetődő, természetesnek vett dolgok közé. Sokan nem gondolnak bele, hogy egy gyermek születésétől a szobatisztaságig kb. 1,5-2 tonna veszélyes hulladékot termel (a használt eldobható pelenka veszélyes hulladéknak számít). Egy pelenka lebomlásához 500 év kell, de mivel 500 éve még nem léteztek eldobható pelenkák, ezt nem tekintem bizonyítottnak :) . 2009-ben a világ népessége 83 millió fővel nőtt, ez nagyjából megfelel Németország egész lakosságának. Minden másodpercben átlagosan 2,6 csecsemő születik a Földön. Ha csak a megszületettek fele használ eldobható pelenkát, az akkor is 92.000.000.000 vagyis 92 milliárd eldobható pelenka évente! Az eldobható pelenkák 98%-a semmilyen hulladékkezelési eljárás nem esik át, csak gyűlik a szemétkukákban! Az orvosok szerint a műanyag eldobható pelenkákban nagyjából úgy érzi magát a baba, mintha egy üvegházban lenne a popsija, teret engedve ezzel a különböző kórokozók és bacilusok elszaporodásának. A kislányokra még nagyobb veszélyekkel jár ez a fajta pelenkázási szokás, hiszen a műanyag pelenkákban uralkodó magasabb hőmérséklet nem tesz jót a heréknek, és a későbbiekben rosszul hathat a termékenységre. A modern mosható pelenkák szélesebb körben való elterjedésével nem csak a gyermekeink egészségének, hanem környezetünknek is kedvezünk. Ma már nem muszáj a nagyanyáink korából maradt tetra pelenkákat hajtogatni (bár van, aki erre esküszik). Rengeteg olyan megoldás van, ami megkönnyíti a mai anyukát dolgát, ami nem egészségkárosító, nem környezetszennyező, sőt, még a pénztárcákat is kíméljük vele.

De hogyan?



Saját tapasztalataink alapján készítettünk egy táblázatot, hogy 2,5 év alatt mit lehet mondani az árak tekintetében. Ebből is az látszik, hogy mosható pelenka használatával akár egy családi nyaralás árát is megspórolhatjuk; nagyjából 2,5x annyiba kerül, ha eldobható pelenkát használunk a szobatisztaság eléréséig.

(szerk. megj.: a lenti kalkuláció csak abban az esetben reális, ha a mosható pelenkát elsősorban funkciója és nem a gyönyörű megjelenése miatt választjuk, és a készletet igyekszünk a még működőképes minimumon tartani :))

	Eldobható 2,5 évre	Mosható 2,5 évre
Darabszám	5.400	15
Felhasznált víz	0	20.200 liter víz = 4.420 Ft
Felhasznált energia	0	288,86 kW = 12.260 Ft
Pelenka ára	378.000 Ft (70 Ft/db)	80.000 - 120.000 Ft
(Öko)mosószer ára	0	18.000 Ft
Kakifogó ára	0	14.000 Ft
Popsikrém ára	5.000 Ft	0
Összesen	382.000 Ft	123.000 - 168.680 Ft



Hogyan kell elképzelni a modern mosható pelenkákat?

Alapvetően minden mosható pelenka két részből áll. Egy külső, nedvesség-záró részből, ez általában úgynevezett PUL anyagból készül, illetve egy belső (ami a baba popsival közvetlenül érintkezik) nedvszívó részből. Ezeknek aztán rengeteg típusa létezik, amiket lentebb sorolok.

A pelenka derékrésze minden típusnál több fokozatban állítható, fajtától függően a hosszanti részét is lehet állítani. A derékrész állíthatóságát tépőzárral vagy patenttal oldják meg. Mindegyiknek van előnye és hátránya, pl. a tépőzáras pelenkát nagyon pontosan állíthatjuk a kívánt méretre, azonban mosáskor mindig figyelni kell, hogy a tépőzár füleket visszahajtsuk egy arra kialakított helyre (tépőzár parkolóba), különben szöszöket szed össze a mosáskor a gépből, a szöszök pedig rontják a tépőzár tapadását. A patentos előnye, hogy mosáskor semmi különösebb odafigyelést nem igényel, viszont itt adott a méret a patentok helye miatt és nem annyira pontosan állítható. Nyáron, amikor csak pelus van rajta, nehezebben szedi le magáról a baba.

Pelenkák kezelése

Amire mindenképpen szükségünk lesz, az egy fedeles vödör, amiben a koszos pelusokat fogjuk tárolni.

A pelusokat kétféle módon tudjuk tárolni: szárazon, azaz ahogy levesszük a gyerekről, az esetleges kakit eltávolítjuk és öblítés, kezelés nélkül beledobjuk a vödörbe, vagy nedvesen (én ezt preferálom), amikor használat után a pelusokat kiöblítjük és így dobjuk a vödörbe, vagy ha nagyon szennyezettek, akkor a következő mosásig áztathatjuk.

Mivel a pelusok nagyrésze is természetes anyagokból készül, célszerű környezetbarát mosószerrel tisztítani, de bármilyen mosószert is választunk öblítőt használni szigorúan TILOS, mert az öblítő részecskéi eltömítik a szálakat és ezzel gyengítik a belsők nedvszívó képességét. A mosási gyakoriságot illetően a legfeljebb 3 naponkénti mosást javasoljuk! Ez elsőre lehet picit ijesztő, de egy kisgyerek mellett amúgy is állandóan megy a mosógép. A mosási költségeket és az energiafelhasználást azzal tudjuk csökkenteni, ha a pisis és a kakis pelusokat külön tároljuk, a pisiseket együtt mossuk 40 fokon a baba többi ruhájával. Én mivel kiöblítem a pelusokat használat után, mindent együtt mosok. Akinek ez kevésbé elfogadható megoldás, az gondoljon csak bele, hogy a kakis-büfis babaholmikát is beleteszi a mosógépbe. A kisbabás évek már csak ilyenek! :) Érdemes a pelusokat bizonyos időközönként, 2-3 havonta ammóniamentesíteni, hiszen a pelusba a vizelet által elég sok jut belőle. Vegyünk egy nagy vödröt, dobjuk bele a pelenkákat, mennyiségtől függően adjunk hozzá nátrium perkarbonátot (azaz folttisztító sót, vagy aktív oxigénes fehérítő néven is forgalmazzák) és töltsük fel annyi langyos vízzel, hogy ellepje a pelusokat. Hagyjuk ázni egy éjszakát, majd utána a szokásos módon mossuk ki őket. Ha nem akarunk az áztatással bajlódni, akkor havonta a mosószer mellé is adagolhatjuk a folttisztító sót.

Összegezve, amire szükségünk lesz:

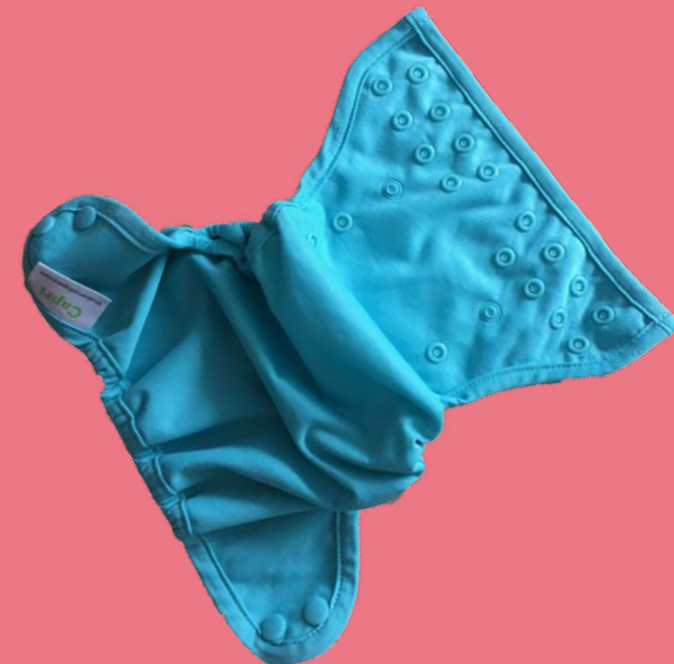
- zárható vödör a tároláshoz
- környezetbarát mosószer a mosáshoz
- öblítő helyett mosóparfüm vagy illóolaj (opcionális)
- nátrium perkarbonát
- legfeljebb 3 naponta mosás



Mosható pelenka részei:

Külsők

A külsők anyaga többnyire lélegző poliuretán (un. PUL) vagy azzal laminált egyéb anyag, de lehet gyapjú vagy akár plüss is. A külsők mintásak vagy egyszínűek is lehetnek, alapvetően gyártótól, márkától függően. Patenttal vagy tépőzárral állíthatók, vannak egy- és többméretes változatai. A többméreteseknek (általában) kicsit kedvezőbb áruk, de ahogy a baba nő mindig újat/eggyel nagyobb méretet kell venni, míg az egyméretesek hosszanti és oldalirányban is állíthatók a baba korának, méreteinek megfelelően.



Belső, betétek

A belső és betétek főként pamut, bambusz, mikroszál, kender anyagokból, vagy ezek kombinációjából készülnek. Lehetnek téglalap, piskóta, vagy nadrág alakúak, és a záródásuk is többféle: tépőzáras, patentos, vagy záródás nélküli: ezekhez "snappy" kapcsot használhatunk.

A belső általában nagyobb csomagot eredményeznek a baba popsin, így a sasszeműek messziről kiszúrhatják a mosis babákat. A picit nagyobb popsi miatt érdemes egy számmal nagyobb vagy bővebb fazonú nadrágokat venni, ahogy bodyból is egy mérettel nagyobbra van szükség, vagy használhatunk un. body hosszabbítót. Ezeket már kereskedelmi forgalomba is lehet kapni, de mi is elkészíthetjük magunknak otthon.

Pelenkák alaptípusai:

1. All in One, azaz külső és belső egyben

Előnye: nem kell külön ráadni a belsőt, majd külsőt a babára, a betét is adott (általában bele van varrva), a leginkább bölcsi/nagymama/apuka-kompatibilis megoldás

Hátrány: lassabban szárad (főleg a bevarrt betétes), és általában az ára is magasabb

2. AI2: olyanok, mintha AIO pelenkák lenének, de a belső részeket ki lehet patentolni a külsőből, így gyorsabban tudnak száradni, de a feladás a patentok miatt pont olyan egyszerű mintha egy AIO pelus lenne.

3. Zsebés pelenka: a külső, nedvességzáró és a belső, a popsival érintkező rétege között egy zseb került kialakításra, amibe tetszőleges (és méretben passzoló) betét helyezhető

4. Csónakos (hibrid): ennek a típusnak általában textil a külső (dekor) része, és a benne lévő úgynevezett csónak rész készül nedvességzáró anyagból, amibe aztán a betéteket el lehet helyezni

5. Külső és belső külön

Előnye: a különböző márkájú, méretű és anyagú, a külsők és belsők kombinálhatók (természetesen nem mindegyik mindegyikkel, de jó néhány márka kompatibilis egymással)

Hátránya: néhány pillanattal több ideig tart feladni, de gyakorlattal ez nem jelent nagy időráfordítást

1.



3.



2.



4.



5.



Külsők típusai anyaguk szerint:

a) légáteresztő, műanyag külső: vízzáró (azaz nem engedi ki a nedvességet), mosógépben moshatók

b) gyapjú külső: természetes anyag, kezelése kicsit bonyolultabb, de nem ördögösség (langyos vízben lehet mosni, időnként lanolinozni kell, hűvös helyen lehet szárítani).

Ekcémás babáknak nem javasolt.

Elkészítésük alapján a gyapjú külső lehet:

- saját készítésű (ügyes kezű anyukák maguk is elkészíthetik)
- gépi kötött nadrág
- gyapjúszövet

c) gumibugyi (hagyományos): néhány helyen kapható, teljesen vízzáró, de nem légáteresztő. Előnye az ára.



Belső, betétek típusai:

- hajtogatós: általában ez a fajta jut mindenki eszébe a textilpelenka szó hallatán. A mai ún. prefoldok azonban már több-rétegűek, és sokkal jobb a nedvszívó képességűek, mint a hagyományos, tetra pelenkáknak, amik egy rétegűek, de hajtogatással azok is a kívánt méretre alakíthatók. A mosható pelenkát használó anyukák is a mai napig használják akár csak a hajtogatott tetrát magában, akár plusz betétként (éjszakára, utazáshoz).

- piskóta betétek: többretegű, jó nedvszívó képességű betét, nevét az alakjáról kapta.

- nadrágpelenkák (elterjed nevükön „pelenka belső”): szabásukat tekintve olyanok, mint az eldobható pelenkák, csak mosható anyagból (bambusz, pamut stb.) készülnek. Rendkívül sok nedvességet képesek magukba szívni, ezért népszerűek éjszakai pelenkaként. A pelenka belső fölé nedvességzáró réteg (külső) szükséges!

Kiegészítők

Ne feledkezzünk meg a papír betétről, másnéven kakifogóról, ami megvédi a pelus belsőjét a komolyabb szennyeződésektől, egy mozdulattal ki lehet venni és lehúzni a wc-n. Vásárláskor figyeljünk, hogy a valóban lebomló változatot válasszunk! Ezek a betétek már olyan jó anyagból készültek, hogy ha van rá energiánk, akkor a pelusokkal együtt egy-két mosást simán ki is bírhatnak, így egy betét többször is használható lesz.

Az ún. szárazontartó is át tudja venni a kakifogó szerepét (azaz védi a betétet), emellett pedig –ahogy a neve is mutatja – szárazon tartja a baba popsiját. Azonban, ha a természetes anyagokat kedveljük, a szárazontartó nem nekünk való, hiszen ahhoz, hogy betölthesse funkcióját mindenképpen valamiféle műszálból, vagy műszál keverékből kell készülnie (ez általában polár).



Hol tudod megvenni ezeket a pelusokat?

(a lista a 2017 májusában aktuális információkat tartalmazza)

Leginkább internetes áruházakban, használtan a használt áru portálokon, vagy különböző facebook csoportokban. Illetve nagy szerencsére vannak itthon is ún. WAHM, tehát otthonról dolgozó anyukák, akik szebbnél szebb mosható pelenkákat készítenek.

Az alábbi listából biztosan találsz olyan készítőt, aki elkészíti álmaid pelusát:

CSACSIKACSALÁD

Készítő: Koltai Zsuzsanna

Facebook oldala: <https://www.facebook.com/Csacsik-acsalad-411057505639270/>

CSILLANDI

Készítő: Szépvölgyi Andrea

Facebook oldala: <https://www.facebook.com/csillandi.pelusok>

MILENTIN BABY

Készítő: Klemmné Durst Bea

Facebook oldala: <https://www.facebook.com/MilentinBaby>

NOI GYAPIK

Készítő: Lisztes Noémi

csoportja: <https://www.facebook.com/groups/389298547901480/>
oldala: <https://www.facebook.com/gyapjukulso/>

MINION

Készítő: Szombati Klara

Facebook oldala: <https://www.facebook.com/kendospelenka>

NORKA

Készítő: Nógrádi Krisztina

csoportja: <https://www.facebook.com/groups/759915320754545/>
oldala: <https://www.facebook.com/Norkapelenka>

PUPPEE

Készítő: Oláh Fruzsina

Facebook oldala: <https://www.facebook.com/puppee.hu/>

DIA-PEL

Készítő: Doboziné Petre Izabella

Facebook oldala: <https://www.facebook.com/diapel>

YEYE WORKS

Készítő: Molnár Csilla

Facebook csoportja: <https://www.facebook.com/groups/1580238915566613/>
<http://www.yeyeworks.hu>

VICTOART

Készítő: Németh Viktória Éva

Facebook oldala: <https://www.facebook.com/victoart.art/>

NITA BABY

Készítő: Kohl Krisztina

Facebook oldala: <https://www.facebook.com/NitaBaby1>

REPELUS

Készítő: Nagyné Tímea, Malikné Eszter

Facebook oldala: <https://www.facebook.com/repelus2015/>

DETKKO

Készítő: Pálinkás Ildikó

Facebook oldala: <https://www.facebook.com/detKko-312483362263670/>
www.detkko.com

TIMO DESIGN

Készítő: Major-Megyeri Tünde

Facebook

csoportja: <https://www.facebook.com/groups/1517214608556689/>

oldala: <https://www.facebook.com/timodesign13>

CSIMOTA PELENKA

Készítője: Gáspár-Jakabfy Henrietta

www.csimotapelenka.hu

MILENTIN BABY

Készítő: Klemmné Durst Beáta

Facebook oldala: <https://www.facebook.com/MilentinBaby>

NADI PELUSOK

Készítő: Molnár Bernadett

Facebook oldala: <https://www.facebook.com/nadipelus>

TÜNDESZ

Női mosható betét Készítő: Szegedi Tünde

Facebook oldala: <https://www.facebook.com/groups/421159531343549/>
<http://tundesz.com/>

3ME

Készítő: Németh Emese

Facebook oldala: <https://www.facebook.com/3me.pelenka/>

<http://3me.hu>

Felhasznált irodalom: moshatopelenkakucko.hu, Tiptopp baba mosható pelenkázás e-könyv, Mosható pelenka piac és csevegő Facebook csoport

szerkesztő: Bogdán Judit

Az útmutató a Zöldövezet Társulás Egyesület szellemi terméke. Tartalmát idézni egészben vagy részletekben kizárólag a Zöldövezet Társulás Egyesület írásos beleegyezésével engedélyezett.



www.zoldovezet.info

A Mosható pelussal a jövőért projekt a Földművelésügyi Minisztérium Zöld forrás pályázata keretén belül valósul meg!

